

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ:
ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»**

09-10 листопада 2023 року

м. Запоріжжя
2023

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» зареєстрована Державною науковою установою «Український Інститут науково-технічної експертизи та інформації» МОН України (Повідчення № 337 від 04 липня 2023 року).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Колесник Юрій Михайлович – голова оргкомітету, ректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Туманський Валерій Олексійович – співголова, проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Авраменко Микола Олександрович – співголова, перший проректор Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук, доцент.

Моргунова Світлана Андріївна – співголова, проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Рагіна Жанна Михайлівна – секретар, декан I міжнародного факультету Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної підготовки.

Васецька Лариса Іванівна – керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гейченко Катерина Іванівна – завідувач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гриценко Ольга Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Литвиненко Ніна Павлівна – завідувач кафедри мовної підготовки Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, доктор філологічних наук, професор.

Соловійова Ольга Володимирівна – кандидат державного управління, доцент Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Дмитрієв Вадим Сергійович – керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Реутська Яна Анатоліївна – провідний фахівець Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Пишнограєв Юрій Миколайович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Притула Віктор Анатольович – керівник Центру комп'ютерних технологій.

**А 43 Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. – Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. – 122 с.
<https://doi.org/10.6084/m9.figshare.24599550>**

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство» з проблем впровадження сучасних новітніх технологій в навчальний процес під час підготовки здобувачів вищої освіти України та Європи. Особливої уваги заслуговують доповіді щодо нових методів, засобів і форм у викладанні української мови як іноземної в медичних вишах, її популяризації та «чистоти».

Матеріали збірника стануть у нагоді освітянам-предметникам.

За зміст і достовірність матеріалу відповідальність несуть автори тез.

значеннях), дієслівні форми особи, числа та часу з окремо виведеними винятками тощо.

Ще в курсі української мови як іноземної *mind mapping* добре використовувати у роботі з такими насиченими лексико-граматичними темами, як дієслова руху. Від центральної лексичної одиниці (наприклад, дієслово недосконалого виду «*йти*», що означає односпрямований одноразовий рух пішки) за допомогою величезної кількості префіксів утворюється довгий ряд дієслів доконаного виду, кожне з яких наділене одним («*обійти*») або декількома («*пійти*») специфічними відтінками значення. Гілляста структура ментальної карти дозволить як продемонструвати широкий спектр значення українських префіксів у дієсловах руху, так і показати відмінкове управління кожного з перелічених дієслів разом із вживанням необхідних у тому чи іншому випадку прийменників.

Як бачимо, навіть за умови активного використання ментальних карт у вивченні точних і гуманітарних дисциплін, досі лишаються не відкритими до кінця усі можливості застосування їх у вивченні мов, зокрема й української мови як іноземної на підготовчому відділенні, а також на подальших етапах вивчення предмету. Як потужний інструмент візуалізації, *mind mapping* варто і навіть рекомендується використовувати як елемент дистанційного навчання. Причому треба зауважити, що дієвість його може бути однаковою на різних етапах викладання мови – від презентації нового матеріалу до його закріплення і навіть перевірки здобутих знань, умінь і навичок. З іншого боку, в залежності від завдань і цілей конкретного заняття чи етапу вивчення теми, авторами ментальних карт можуть бути як викладачі (які пояснюють чи систематизують новий матеріал), так і студенти (які його відтворюють у процесі вивчення). Подібна різноманітність і функціональність робить питання використання ментальних карт актуальним та ефективним методом у сучасній лінгводидактиці. А отже, відкриває багато можливостей подальшого дослідження даного феномену як у розділі методики викладання мови, так і в інших дотичних дисциплінах.

Література

1. Baylis J., Smith S., and Owens P. *The Globalization of World Politics. Mind maps.* Oxford: University Press, 2015. 135 p.
2. David, L. *Using Mind Maps (Concept Maps) in the Classroom.* // *Learning Theories.* 12 (3). 2016. P. 28-35.
3. Nesbit J., Adesope O. *Learning With Concept and Knowledge Maps: A Meta-Analysis* // *Review of Educational Research.* 76 (3). 2006. P. 413-448.
4. Novak, J. D., Gowin D. B. *Learning how to learn.* Cambridge and New York: Cambridge University Press, 1984. 204 p.

ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Нателла Павленко

викладач кафедри суспільних дисциплін Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Швидкість і ступень змін, що відбуваються сьогодні у світі набирають все нових і нових обертів. Що стосується України, то останні події (сovid-19, війна) і реакція на них з боку кожного українця і світу сильно вплинули на українське суспільство в цілому, в тому рахунку і на систему освіти. Виклики, з якими стикаються кожного дня українці у своєму професійному житті, потребують, окрім високого рівня конкретних наукових знань, ще й таких складових компетентісно орієнтованого підходу у системі освіти як *soft skills*, а саме, швидкої реакції, стресостійкості, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння працювати в команді, тощо. Особливо актуальними ці зміни виявились для випускників вищих медичних закладів. Тому актуальність гуманітарної підготовки студентів-медиків створює певний вектор для наукових пошуків.

Варто зауважити, що в системі медичної освіти завжди надавалося поважне місце гуманітарному знанню, але сьогодні так звані «м'які» навички не поступаються місцем фаховим дисциплінам. Чому саме для медичного працівника це життєвою необхідністю?

Внаслідок того, що професія лікаря безпосередньо пов'язана з людиною, яка є її об'єктом медицини загалом. Питання про гуманізацію медичної освіти постає з тим, щоб ще на початкових етапах формування студента-медика як майбутнього фахівця медицини закласти в нього моральні та етичні основи майбутньої професійної діяльності [2].

Необхідно зазначити, що одним з найважливіших етапів в роботі кожного лікаря є перша взаємодія з пацієнтом, спілкування з ним для виявлення причин та передумов того чи іншого стану, а сьогодні, в умовах війни, на передовій, для лікаря постають нові виклики: це не тільки бути лікарем, який лікує пацієнта, а вміти організувати себе, свою команду в жорстоких умовах війни, коли треба швидко і чітко вирішувати, кому і яку допомогу надати, вміти комунікувати, адаптуватися до зовнішніх, частіше за все, стресових умов, правильно сприймати та обробляти інформацію, а ще, що на мою думку є найважчим, правильно оцінювати свої дії, нести за них відповідальність і справлятися з можливими наслідками як щодо пацієнта, так і щодо себе самого. Все це реалізується через набуття і розвинування так званих *soft skills*, до яких, власне, і належать такі навички як: організаційні, комунікативні, життєві, когнітивні й інформаційні, мовні, технічні й медіа, тощо [1].

Для того, щоб майбутні лікарі могли бути більш кваліфікованими у своїй професійній діяльності, слід зважати на часовий чинник, тому вже з першого курсу студенти медичних університетів опановують ці навички, бо вони є суттєвим додатком до професійних вмінь і знань. Вже під час навчання студент-медик повинен розвивати такі *Soft skills* як спостережливість, креативність, навички комунікації, творчість, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння працювати в команді, управляти своїм часом, тощо.

Хочеться ще зробити наголос на одному з аспектів сьогодення, а саме, на проблемі роботи з інформацією в умовах інформаційного суспільства. З причин того, що кількість інформації переважає її якість і не все, що представлено у мережі є актуальним і легальним, то студентам треба навчитися працювати з інформацією, виявляти рівень її легітимності, підвищувати свою інформаційну грамотність.

Таким чином, можна дійти висновків, що система медичної освіти України чітко, своєчасно і досить ефективно реагує на потреби суспільства, враховуючи сучасні умови, організовує навчальний процес, який засновано на компетентісному підході, де є баланс *soft skills* та *hard skills*.

Література

1. Ряднова В.В., Безега Н.М., Безкоровайна І.М., Пера-Васильченко А.В., Стебловська І.С., Воскресенська Л.К. Формування й розвиток «*soft skills*» у студентів медичних закладів вищої освіти як важлива складова їх успішної самореалізації: Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти. С. 223-224. URL: http://elib.umsa.edu.ua/bitstream/umsa/16067/1/Ryadnova_Formuvannya.pdf4.
2. Яцишина О. В., Мельничук І. М. Гуманітарна підготовка майбутніх лікарів: філософський аспект: Науковий вісник ужгородського університету, серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2016. Вип. 1 (38)

ТЕСТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ТА ЇХ СТВОРЕННЯ У ПРОГРАМІ *ARTICULATE STORYLINE*

Ігор Петренко

*старший викладач кафедри мовної підготовки Навчально-наукового інституту міжнародної освіти
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*

Світлана Домніч

*кандидат філософських наук, старший викладач кафедри мовної підготовки Навчально-наукового інституту
міжнародної освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*

Вступ. Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Зростаюча міграційна активність та міжнародний культурний обмін призводять до зростання популярності української мови як

ВИВЧЕННЯ У ПРОФІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	59
<i>Дар'я Москвітінa. ПРОБЛЕМА ВИБОРУ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....</i>	61
<i>Надія Музика. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....</i>	63
<i>Дарина Назарчук. РОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	65
<i>Оксана Ніколаєва, Вікторія Квіцинська. НОВІТНІ МЕТОДИКИ, ПРИЙОМИ, ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У СВІТІ.....</i>	67
<i>Alla Oleksiienko. THE USE OF AI (ARTIFICIAL INTELLIGENCE) FOR TEACHING ENGLISH IN HIGHER MEDICAL INSTITUTIONS.....</i>	68
<i>Наталя Опришко. ВИКОРИСТАННЯ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ У ВИВЧЕННІ ГРАМАТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: ВІЗУАЛІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛУ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	70
<i>Нателла Павленко. ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....</i>	72
<i>Ігор Петренко, Світлана Домніч. ТЕСТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ТА ЇХ СТВОРЕННЯ У ПРОГРАМІ ARTICULATE STORYLINE...</i>	73
<i>Світлана Пойда, Наталія Козак. НОВІТНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СВІТІ.....</i>	75
<i>Жанна Рагріна. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З МОВИ СУЧАСНИМИ ІНТЕРАКТИВНИМИ ДОДАТКАМИ.....</i>	77
<i>Михайло Рахно. Руслана Шрамко. ЗАСТОСУВАННЯ АІ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В ЗВО УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ Й ПЕРСПЕКТИВИ.....</i>	78
<i>Альона Репетун. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ В ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ФОРМАТУ НАВЧАННЯ.....</i>	80
<i>Лілія Сенік, Таміла Якутіна. ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....</i>	81
<i>Лілія Сенік, Таміла Якутіна. НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ УКРАЇНСЬКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ МОВЛЕННЮ.....</i>	83
<i>Тамара Сергієнко. ПАРАДИГМА ПОНЯТТЯ «НАВИЧКИ».....</i>	84
<i>Лариса Сіра. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА МІДІАОСВІТИ.....</i>	85
<i>Наталя Скибун. ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....</i>	86
<i>Софія Скляничук. ВАЖЛИВІСТЬ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ.....</i>	88
<i>Наталя Слюсар. ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ.....</i>	89
<i>Ольга Соловйова. МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....</i>	91
<i>Олена Соляненко. ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО</i>	